

Tempeltaferelen in Lucas

Lucas

Lucas' bijdragen aan het Nieuwe Testament

Een groot deel van het Nieuwe Testament hebben wij te danken aan Lucas: de geliefde arts (Kol. 4:14) en de naaste medewerker van de apostel Paulus (2 Tim. 4:11). Zoals bekend is hij de enige evangelist die een lang vervolg heeft geschreven op zijn evangelie, namelijk de Handelingen der apostelen (vgl. Luc. 1:1-4 met Hand. 1:1).

Dit tweede boek vormt de schakel tussen de evangeliën en de rest van het Nieuwe Testament, met name de brieven van Paulus. Het laat ons zien hoe het leven en het werk van de Here Jezus uitmondde in het leven van de jonge Gemeente en de arbeid van de apostelen. Lucas was vermoedelijk ook de enige auteur van heidense origine (veelal wordt aangenomen dat hij een bekeerde Griek was), die een bijdrage heeft geleverd aan het Nieuwe Testament. Zijn evangelie is ook geadresseerd aan een bekeerde Griek, Teofilus, dat betekent 'liefhebber van God' of 'vriend van God'.

Terwijl Matteüs zich speciaal richt tot de Joden en Christus voorstelt als de beloofde Koning der Joden, maakt Lucas duidelijk dat de genade van God, zoals die in de Mens Christus Jezus verschenen is, zich uitstrekt tot alle mensen. De menswording van Christus is het bewijs dat God in mensen een welbehagen heeft gevonden (Luc. 2:14). Het universele karakter van het heil van God wordt dus door Lucas beklemtoond. In het boek Handelingen zien wij dan hoe het evangelie daadwerkelijk wordt uitgedragen onder de volken.

Jeruzalem en de tempel

Deze wereldwijde strekking van de boodschap van Lucas maakt het des te opmerkelijker dat hij zoveel aandacht besteedt aan Jeruzalem en aan de tempel, het centrum van de Joodse godsdienst. Zijn evangelie begint én eindigt met mensen die zich bevinden in de tempel. Zacharias was een priester en zijn vrouw Elisabet was uit de dochters van Aäron. Zacharias kwam in de tempel om te reukofferen (Luc. 1:9).

Wij zien hier Simeon en Hanna in de tempel bij het Kind Jezus, en wij vinden Hem opnieuw als twaalfjarige jongen te midden van de leraren in de tempel (Luc. 2:21vv.). De climax van de verzoeking in de woestijn vindt hier plaats op de dakrand van de tempel (Luc. 4:9). En zo vinden wij vele 'tempeltaferelen' in dit evangelie, dat besluit met de aanwezigheid van de discipelen in de tempel na Christus' hemelvaart (Luc. 24:50-53).

Het is de moeite waard over die taferelen na te denken en daaruit tevens de nodige geestelijke lessen te putten voor onszelf. De interesse die Lucas toont voor Jeruzalem en voor de tempel heeft hij overigens gemeen met Johannes, de vierde evangelist, die een bekende was van de hogepriester (Joh. 18:15). Jeruzalem is de plaats van de kruisiging, de opstanding en de hemelvaart van Christus. Het is de plaats van Zijn 'uitgang' uit deze wereld en Zijn 'opneming' in de hemel (Luc. 9:31,51). Het is de plaats waar het 'tempelhuis van Zijn lichaam' is afgebroken en in drie dagen weer is opgericht (Joh. 2:19-22).

De symbolische betekenis van de tempel

Zo bepalen beide evangelisten ons bij de centrale gebeurtenissen uit de heilsgeschiedenis die zich hier hebben afgespeeld, terwijl Johannes gelijk al zinspeelt op de belangrijke *symbolische* betekenis van de tempel te Jeruzalem. (1) Dit godshuis was een beeld van een andere 'woning' van God, de 'tempel' van Christus' lichaam. Want in Christus woont de hele volheid van de Godheid lichamelijk (Kol. 1:19; 2:9). (2) In de tweede plaats was de tempel een type van het lichaam van Christus in de huidige bedeling, nl. de Gemeente die een heilige tempel is in de Heer en de woonplaats van God in de Geest (Ef. 2:18-22). (3) In de derde plaats vormden tabernakel en tempel onder het oude verbond een symbolische voorstelling van de ware woning van God in de hemelen (Hebr. 8:1-2; 9:11,24).

De taferelen die Lucas schetst in en rondom de tempel zijn in figuurlijke zin dus ook toepasbaar op onszelf als 'het huis Gods, dat is de Gemeente van de levende God' (1 Tim. 3:15). De Gemeente is immers Gods huidige

tempel in de Geest, en haar leden naderen als priesters in Gods heilige tegenwoordigheid.

Een priesterlijk volk in de tempel

In Lucas 1 en 2 zien wij Israël als een priesterlijk volk bij uitstek. Wij worden hier geconfronteerd met een gelovig overblijfsel, dat staat in de traditie van Maleachi 3:16-17. Het is een overblijfsel dat de HERE vreest en Zijn aangezicht zoekt in Zijn tempel.

Zacharias en Elisabet, Simeon en Hanna, en anderen die de verlossing van Jeruzalem verwachtten, vormen hiervan de vertegenwoordigers. Zij worden in kennis gesteld van de vervulling van Gods beloften ten aanzien van de Messias die zou komen. God openbaart Zich aan hen en toont hun hoe Hij Zich over Zijn volk ontfermt door de zending van resp. Johannes de Doper, de voorloper, de heraut van de Koning, en de Koning Zelf, de beloofde Messias uit het geslacht van David.

Het is in de tempel, in Gods heilige tegenwoordigheid, dat deze dingen worden bekendgemaakt – en wel aan een priesterlijk volk dat voor Gods aangezicht verschijnt. Dat behelst deze praktische les voor onszelf: dat wij in de tegenwoordigheid van God dienen te naderen in het heiligdom om daar iets te horen over de heerlijkheid van Christus (die nu voor ons nog moet wéderkomen), en Hem te zien met het oog van het geloof (vgl. Hebr. 10:19-22). Hoeveel eenvoudiger is dat voor ons die leven in de tijd van de genade en die door Christus altijd vrij tot God mogen naderen, dan dat het was voor deze gelovigen uit Israël die zich naar de tempel te Jeruzalem moesten begeven en nooit vrij het heiligdom zelf mochten betreden!

Twaalf tempeltoespraken

Samenvattend vinden wij de volgende tempeltoespraken in Lucas, en de geestelijke betekenis daarvan voor onszelf in de huidige bedeling:

- (1) Gelovigen mogen priesterdienst voor God verrichten in het heiligdom. Anders dan Zacharias hebben wij daartoe steeds vrijmoedigheid door het bloed van Jezus (Luc. 1:8vv.; Hebr. 10:19-22; 1 Petr. 2:5). Ware aanbidding is niet aan tijd of plaats gebonden (Joh. 4:23-24).
- (2) Gelovigen komen zoals Simeon door de Geest in de tempel om daar Christus te zien. De Heilige Geest brengt ons in Gods tegenwoordigheid en toont ons de heerlijkheid van de Persoon van Christus, ook in Diens vernedering op aarde (Luc. 2:25vv.; Joh. 16:13-14).
- (3) Zoals de profetes Hanna zullen wij niet uit de tempel wijken. Voortdurend zullen wij in Gods tegenwoordigheid leven om Hem te dienen, terwijl wij anderzijds tegenover anderen van Christus getuigen en over Hem spreken (Luc. 2:36-38).

- (4) Zoals Jozef en Maria mogen wij Christus zoeken en vinden in de tempel. Hij is daar het grote Middelpunt van allen die naar Hem luisteren en die door Hem worden ingewijd in de dingen van de Vader (Luc. 2:45vv.).
- (5) Als mensen die gereinigd zijn van onze 'melaatsheid', de bezoedeling van de zonde, vertonen wij ons aan de grote Priester over het huis van God en brengen wij een dankoffer voor onze reiniging (Luc. 5:14; 17:11vv.; vgl. Lev. 14).
- (6) Het huis van God is een plaats van gebed. Maar hoe bidden wij: zoals de farizeeër, of zoals de tollenaar? (Luc. 18:10vv.).
- (7) Wij mensen zijn in staat van het huis van God een 'rovershol' te maken en alleen nog maar aan onze eigen belangen te denken. Zo maakte Israël van de dienst van God een dienst rondom het gouden kalf (Luc. 19:45-46; vgl. Ex. 32-33). Christus maakte hieraan radicaal een einde, want het oordeel begint bij het huis van God (1 Petr. 4:17).
- (8) Gods huis is een huis van *gebed*, maar ook van *onderwijs*. Dit onderwijs geeft Christus als de grote Leraar aan Zijn volk (Luc. 19:47-48; 20:1; 21:37-38).
- (9) Wij verschijnen niet alleen met offers van lof en dank in Gods nabijheid, maar ook met offers van weldadigheid en mededeelzaamheid. Bij het geven ziet God het hart aan, zelfs al kunnen wij zoals de arme weduwe slechts twee koperstukjes afstaan (Luc. 21:1-4; Hebr. 13:15-16).
- (10) Geen steen van de tempel van Herodes zou op de andere worden gelaten, ondanks alle schone schijn (Luc. 21:5-6). Zo zijn er prachtige geestelijke en letterlijke bouwwerken opgetrokken op christelijk erf, maar zullen ze standhouden in de dag van het oordeel? We moeten onderscheid maken tussen het huis van God zoals het door mensen wordt gebouwd, en zoals het door God wordt opgebouwd tot een onvergankelijke tempel in de Heer (1 Kor. 3; Ef. 2). Het gaat uiteindelijk om het contrast tussen het grote Babylon en het Nieuwe Jeruzalem. Hoe bouwen wij aan het 'huis van God'?
- (11) Toen Christus stierf en het verlossingswerk had volbracht, scheurde het voorhangsel van het tempelhuis doormidden (Luc. 23:45). Volgens Matteüs en Marcus scheurde het van boven naar beneden. God Zélf haalde om zo te zeggen een streep door de Joodse eredienst als de weg om tot Hem te naderen.
- (12) Ook wij mogen voortdurend 'in de tempel' zijn om God te loven en te prijzen, en dat op grond van het volbrachte verlossingswerk en in de kracht van de Geest die door de verhoogde Heer is uitgestort over de Zijnen (Luc. 24:53).

Boeken om de Bijbel 2010

